

Redacțiunea, Administrațiunea și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Zis și nehranoste nu e pri-
mesed. Ma nevriscite nu se re-
cimintă!

Biroul de circulație:
Brașov, p. a. mare Nr. 22

Inserate răsăritimese în Viena
sunderi Vosses Eisenstein & Vosses
(Otto Vosses), scrii Schalek, Alois
Horná (M. Dukas, A. Oppel, J. De-
nberg) în Buapesta: A. V. Gol-
berger în orașul Ezer Ezeren în val:
în Frankfurt: G. L. Damb; în Ham-
burg: A. Steiner.

Prețurile inserțiilor: o seriă
garmondă pe o săptămână 8 cr.
și 80 cr. Imbru pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tarifi și învoială.

Reclame pe pagina III-a o
seră 10 cr. v. a. sau 80 ani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LIII.

„Gazeta” este în fi-oare di.
Abonamente pentru ANULU: 18.
Pe unu anu 12 fl., pe șase luni
8 fl., pe trei luni 5 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu anu 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.

Se prenumără la toate oficiile
postale din țară și din străin
și la d. colectori.

Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiunea, piața mare
Nr. 22, etajul I., pe unu anu
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe unu anu 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu exemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 143.

Brașov, Luni, Marti 26 Iunie (8 Iulie)

1890.

Nou abonament la „GAZETA TRANSILVANIEI”.

Cu 1 Iulie 1890 stilu vechiu
se deschide nou abonamentu, la care în-
vitată pe toți amici și sprizitorii folei noastre.

Prețulu abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei luni 3 fl.
pe șase luni 6 fl., pe unu anu 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei
luni 10 franci, pe șase luni 20 franci, pe unu
anu 40 franci.

Abonamente la numerele cu data de Duminică:

Pentru Austro-Ungaria: pe unu 2 fl., pe
șase luni 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe unu 3
franci, pe șase luni 4 franci.

Abonarea se pôte face mai ușor și
mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se voru abona din nou,
să binevoescă a scrie adresa lămurită și
a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei”.

Brașov, 25 Iunie st. v.

Tisza s'a dus, dér a rămasu
„clica lui Tisza”. Foile opozițio-
nale unguresci ne spunu, că acesta
clica se luptă în modu desperat
cu celelalte grupuri din sinulu
partidei guvernamentale, ca să facă
să reieșă candidații ei la fiă-care
numire nouă, fiă de fișpanu, ori
de consiliaru ministerialu, ori de
conciipientu. Chiar și la univer-
sitate clica lui Tisza a avut unu
altu candidat decâtu guvernulu,
dér n'a isbitu cu elu.

Acesta clica mai alesu ar voi
să nu se întempe nici o schim-
bare în gruparea de până acuma
a partidelor din dietă și foile o-
poziționale atribue machinațiuni-
loru ei sgomotulu, ce l'au făcutu
unele foi oficiose, că în partida
stângei extreme s'a întemplat
o scisiune și că chiar și partida
stângei moderate maghiare este
în stare de descompunere. Se înțe-

lege, că de altă parte aceeași oficiși
pretindcă în partida guvernului dom-
nesce unirea și că aprôpe toți
membrii ei au primitu programulu
reformei administrative și că nu-
mai în privința unor detaluri
mai domnesce ôrecare divergență
de opiniu.

Aceste faime, răspândite mai
în urmă de „Coresp. polit.” din
Viena au produsu mai alesu între
partisanii contelui Apponyi mare
turburare și organele ei publică
acuma unu comunicat spre a des-
minți aserțiunile foilor oficiose
și a precisa atitudinea partidei
opozițiunei moderate.

Partida lui Apponyi a intro-
dusu din capulu loculu în pro-
gramulu ei reforma administra-
țiunei ce a primitu acuma și mi-
nisteriulu Szapary în programulu
său. Ea reclamă dér pentru sine
paternitatea acestei reforme, sus-
țindu, că numai aceia potu să
ducă în împlinire o programă de
reforme, cari au stabilitu această
programă, și că de aceea trebuie
să se grupeze din nou partidele
din dietă, ca să pôtă urma o „ră
salutară de reforme.”

Opozițiunea moderată, dice co-
municatulu amintitu, aprobă pro-
grama ministeriulu Szapary în tôte
părțile ei esențiale, dér deorece
cea mai mare parte a membrilor
partidei guvernului, pe care acesta
voiesce să se razime, a urmăritu
mai înainte o politică cu totul
contrară, ea așteptă fapte și nu
se mulțămesce cu vorbe. Numai
atunci opozițiunea moderată va
sprijini guvernulu, când aceste fapte
voru corespunde în tôte privințele
declarațiunilor făcute; la din con-
tră ea va combate cabinetulu Sza-
pary, cum a combătutu și cabine-
tulu Tisza.

Totulu se reduce dér la ces-

tiunea viitorei grupări. Apponyiștii
voru să se fusioneze cu o parte
din guvernamentali și să formeze
ei viitorea partidă a guvernului,
ér „clica lui Tisza”, vrea să impe-
dece cu ori ce prețu această fu-
siune susțindu, că nu e de lipsă,
căci acuma și Tiszaiștii au pri-
mitu programa de reformă. Și
„clica lui Tisza” are mare in-
fluință încă și astăzi.

Stânga extremă combate re-
forma proiectului, dér Apponyiștii
arū dori să atragă grupulu lui Ugron
Gabor, care s'a certat cu Polonyi
Geza și pare aplecatu a se împă-
ciui și cu dualismulu, în sinulu
opozițiunei moderate.

Se continuă dér, astăzi, lupta
între Apponyi și Tisza în altă formă.
Acesta din urmă, deși nu pôte
spera să revină la cârmă, își dice:
a lucrat Apponyi din răspură la
căderea mea, îi voiu dovedi la
rëndulu meu, că am încă atâta
putere să împiedecă, ca densusu
să ajungă la locul meu!

De aici vine marea amărăciune
a Apponyiștilor în contra „clicei
lui Tisza.”

DIN AFARĂ.

Nota bulgară și Pôrta.

Amu amintitu deja, că consiliulu
ministerialu otomanu a hotăritu să nu
răspundă notei bulgare, ci numai să re-
lateze asupra cestiunei reprezentanților
marilor puteri. „Times” întăresce această
versiune printr'o scire primită din Con-
stantinopolu. Guvernulu bulgaru aușind
despre hotărârea Pôrtei a adunat unu
consiliu de miniștri în Sofia, care să
judece asupra atitudinei ce are s'o ia
față cu Pôrta. Nota guvernului bulgaru
are caracterulu unui ultimatum și de
aceea guvernulu își ține de datorință a
convinge pe Pôrta, că cuprinsulu notei
nu este o vorbărie golă. Spre scopulu

acesta însă consiliulu ministerialu bul-
garu nu ține de necesaru a proclama
numai decâtu independența Bulgariei și
a nimici prin acesta suzeranitatea Sulta-
nului. Inainte de ce guvernulu ar recurge
la aceste mijloce extreme, va încerca alte
modalități întru ajungerea scopului său.
Inainte de tôte va suspenda plățirea su-
melor, care le trăgea Pôrta dreptu con-
tribuții a suzeranității; altu doilea, nu
va da muftiloru turcesci aflători în Bul-
garia ajutorele de stat date până acum,
și altu treilea, va isgoni din Bulgaria și
din Rumelia orientală pe episcopii greci.
Dacă tôte acestea nu voru duce la re-
sultat, guvernulu bulgaru va recurge
și la alte mijloce. Dér consiliulu mini-
sterialu bulgaru, dice „Times”, recunșce
acum, că proclamarea independenței Bul-
garii este unu expedientu desperat și
tocmai pentru acesta guvernulu bulgaru
va aplica expedientulu acesta numai
atunci, când se va convinge, că Sulta-
nulu se reține cu cerbicia dela împlini-
rea datorințelor sale de suzeranu față
de Bulgaria, arătându și unu indifere-
ntismu hotăritu față cu dreptele preten-
siuni ale supușiloru săi.

Crisa ministerială în Spania.

O telegramă, ce-amu primitu Sâmbă-
bata trecută, ni-a vestitu demisiunea ca-
binetului Sagasta în Spania, pentru a
cincea ôră. În zilele din urmă ministe-
riulu Sagasta a avut zile amare. Cu
tôte că încercările făcute de Sagasta pen-
tru de-a se împăca cu Gamacittii au rău-
șitu încâtva în Iunie a. c., totuși cabi-
netulu liberalu prin această împăciuire nu
s'a întăritu cătuși de puțin și de-o re-
construire a lui nu mai putea fi vorba,
mai alesu dela crisa din urmă, pe care
numai greua îmbolnăvire a micului rege
a delaturat'o. Don Praxedes Mateo Sa-
gasta, omu de 63 ani, este unu din
cei mai distinși bărbați de stat ai Spa-
niei. În timpu de 18 ani de cinc' ori
a ajuns în fruntea afacerilor țerei, la
1872, 1874, 1881, 1886 și 1888. Cabi-
netulu actualu l'a formatu în 14 Iunie

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

PĂCATELE LITERAȚILORU NOȘTRI

de a introduce nomenclatura străină în limba
română.

Abia acum am pututu avé
la îndemână: „Istoria Românilor din
Dacia Traiană”, de Al. D. Xenopol,
profesoru universitaru și avocatulu
la Iași.

Volumulu I, de 623 pagini, se
compune din patru capete.

Capul I: Timpurile ante-romane.

Capulu II: Starea Daciei sub
Romanii.

Capulu III: Dacia în prima
perioadă a năvălirii barbare.

Capulu IV: Venirea Unguri-
loru etc.

Acestu volumu, în lipsa celor-
lalte II, III, IV, V și VI, anun-
țate de autoru în precuvântare,
că voru eși în urmă, a fostu pre-
sentat în sesiunea Academiei
Române din anul 1889 și aștep-
tam să vedu în adevêru „înăvuită
literatura noastră națională încă
cu unu opă, a căruia folosire” să
fiă indispensabilă pentru aceia,
cari se ocupă cu istoria vechilor
coloni din Dacia Traiană.

Așteptarea mea era cu atâtu
mai legitimă, cu câtu opulu a fostu
incoronat cu premiulu de 5000
lei și autorulu lui fiindu profesorulu
de „Istoria Romanilor” la facul-
tatea de litere și filosofă dela
Universitatea din Iași, imi închi-
puiam a fi competentu în aseme-
nea materiă și lucrarea sa va fi co-
rectă și esactă, celu puțin în no-
menclatura română.

Condusu de această a mea în-
chipuire, inima imi sălta de bu-
curiă, vedându, în fine: „Istoria
Românilor din Dacia Traiană”
scosă la lumină din întunereculu,
în care se credea a fi perdată.

Bucuria mea însă, la pagina
246, relativă la viața „Daco-Ro-
manilor”, s'a mai calmatu, cetind
următorele rânduri.

„Deși nu ne-au rămasu nici o scire
directă asupra lucrării Ocnelor (sic)
totuși putem deduce o asemene din fa-
tulu, că amu întâlnitu în Dacia unu în-
treprinștoru alu Salinelor și de pe
numele unui oraș Salinae, botezat de
Romanii pe pământulu Daciei, și care se
află tocmai pe locul, unde și astăzi se
găsesce încă o bogată mină de sare la
Maros-Ujvár.” (sic)

Ajungându la pagina 251 dă-
dui peste una și mai bôcănă:

„De aceea printre mai multe con-
tracte de vânzare, cumpărare, închiriere,
împrumutată și depositu, s'au găsit în
tablele cerate dela Verespatak (bravo) și
2 contracte de societate.”

Maros-Ujvár românesce e Uiôra
și Verespatak=Roșia. Acestea nu-
miri le sciu și cei neînvețați și
numai învețatul profesor dela
Iași să nu le scie?... Se pôte?...

În Transilvania sunt patru
localități, din care s'a exploatat
din vechime sare: Ocnele-Uiôrei,
Ocnele-Sibiului, Ocnele-Turzii
și Ocnele-Deșului.

Uiôra e unu orașelu înființat
în timpurile mai nouă lângă Ocne,
vechiu satu românescu aședat la
Salinele romane de pe malulu
stângu alu Mureșului în fața Vin-
țului de sus și dela Ocne la o
mică depărtare este situat unu
altu satu vechiu românescu, nu-
mitu Ocnișora, unde în copilăria
mea erau cei mai vestiți călășeri.

Cu numele Roșia există două
localități române în Transilvania:
una e Roșia din Munții-apuseni
și cealaltă e Roșia de pe Săcașu.

În casulu de față avem a face
cu Roșia din Munții-apuseni și nu-
mirea maghiaro-slavonă de Veres-
patak chiar tradusă din vorbă în
vorbă în românesce e Valea-Roșie.

La pagina 252, dându peste
„Harta șoselelor și valurilor ro-
mane” mi-am făcutu cruce de to-
ponimia maghiaro-germană cu-
prinsă în ea. Pentru a găsi is-
vorulu, am confruntat'o cu harta
murală: „România cu țările ve-
cine” editată în 1885 de d-lu
Socec et Comp. din Bucuresci și
în care întreaga nomenclatură e
localităților din Transilvania e
indicată numai în limba maghiaro-
germană, fiindu în multe locuri
greșită chiar și în acestu textu.

De aceea cu durere trebuie să
spui, că d-lu Xenopol a copiatu
harta D-lui Socec și spre ilustrarea
afirmațiunei mele voiu cita din
textulu explicativ alu d-lui Xe-
nopol privitoru la „Construcțiunile
romane” (pag. 253) următorele
schimonosiri-modelu ale nomen-
claturei române din cuvântu în
cuvântu aflătoare și pe harta d-lui
Socec lucrată în Viena de unu ji-
danu maghiaro-germanu, și anume:

1888 și de-atunci a trecut peste mari lupte parlamentare. Criza actuală au provocat-o în mod nemijlocit ultimele debateri din camere. Anume, în casa deputaților s'a propus promulgarea amnestiei generale. Debaterile asupra acestei propuneri au fost foarte vehemente, căci Sagasta s'a opus propunerii și a declarat, că la timp oportun va încredința afacerea amnestiei, reginei. Atunci se auziă cele mai grave invinuirii la adresa guvernului. În urma acesteia omeni viitorului se dăce că sunt: Canovas de Castillo, Romero Robledo și Campos Martinez. Se crede mai ales că Canovas va forma cabinetul. Canovas a fost cel dintâu ministru-președinte a domniei epocii Alfonsiștilor și creatorul constituției dela 1876.

Cele mai noue sciri telegrafice din Madrid asigură chiar, că criza ministerială s'a sfârșit prin compunerea noului cabinet sub conducerea lui Canovas. Noul ministriu e compus astfel: *Canovas del Castillo*, ministru-președinte; ducele *Tetuan*, ministru de externe; *Casaggon*, ministru de finanțe; *Silvela*, ministru de interne; *Villaverde*, ministru de justiție; *Isasa*, ministru de comerț și de lucrări publice; *Ascarra* ministru de război; *Béranger*, ministru de marină și *Fabre*, ministru al afacerilor coloniale.

Pressa rusă și executarea lui Panița.

Amă dîșu, că executarea lui Panița va face sânge rău în presa rusă. „*Novoje Vremja*“ între altele dăce, că omorul acesta adevărate corectitatea proverbului, care dăce, că pe cel ce vră se-lă bată Dumneșu, mai înainte îi ia mintea. Executarea lui Panița, dăce mai departe fôia rusă, nu este altceva, decât un asasinat ordinar și stupid, ce l'a comis Stambulov. Regimul teroristic însă nu va folosi nimic, căci el nu se pôte rădima în Bulgaria nici pe masa poporului, nici pe armată. El nu este decât cea mai viuă dovadă a slăbiciunii. Fapta sângeră nu va infrița pe nime în Bulgaria, dăce va deștepta răsunător față cu omorul sâvîșit de Stambulov. „*Grajdani*“ dăce, că împușcarea lui Panița n'a fost o executare, ci mörtea unui erou. „*Gazeta*“ vorbește de-o revoluție în Bulgaria și dăce apoi, că principele Ferdinand a vîșdüt că rămânerea lui în Bulgaria va fi periculoasă pentru el și de-aceea s'a refugiat în Viena. „*Vjedomosti*“ întrebă, că ce se va întâmpla cu Kalubkov; fi-va el estradat Rusiei? Asta depinde dela diplomația germană, dăce fôia rusă, a cărei datorință e, să apere interesele rusești în Bulgaria.

SCRILE ȚILEI.

Grindină mare. În 4 Iulie n. c. o grindină îngrozitoare a devastat hotările mai multor comune românești din diferite părți ale Câmpiei. Într-una din corespondențele ce le primim în privința acesteia se dăce:

„Sămănăturile, de totu frumoșe și multă promiștore, de pe întreg hotărul *Ormenișului de Câmpia* au fost cu desăvîșire nimicite prin o grindină ne mai pomenită, ce a cădüt în 4 Iulie n. pe la amîdu în mărimea ouălor de porumb și de găină, ba încă și mai mari, Furtuna a durat numai o jumătate de oră, în care timp a distrus totul. De cătră s'era satul gema de plânsetele și vaețele nenorociților locuitorii, cari în rōdele muncii lor de peste an nu mai au niof o nădejde. Asigurat contra grindinei n'a fost nimeni. Asemenea au fost atinse de această nenorocire elementară și comunele învecinate: *Dembă, Craifălu, Fărăgău* etc.

— Altă soire primim din Uroiul sâcuiască: „După-ce în anul trecut din cauza secetei mari, nu s'au făcut bucatele, poporul aștepta cu mare dor și bucurie secerișul acestui an, deorece țerinele promiteau mult. Dăce era în 4 Iulie se ridică un nor greu din partea de cătră mîdă-nōpțe și apus, din care, între orele 11—11½ a. m., se descărcă o grindină, care a nimicit o parte din hotăr, așa că nu mai este speranță, se se mai ridice bucatele sdrobite. Asemenea au fost devastate mai multe hotăr din jurul Bandului de Câmpia.“

— Totu de asemenea natură este și următoarea soire, ce ni-se trimite din Baia de Crișu cu data 3 Iulie n. c.: „De mult nu v'am scris nimic de priu Zărandu, éracum, durere, am se vî scriu despre o întâmplare tristă, care a atinsu acestu popor mult cercat de aici. Astădă, între 2—3 ore p. m., după o căldură înădușitoare de mai multe zile, aici în Baia de Crișu și juru a cădüt o grindină în mărimea ouălor de porumb, care a causat daune însemnate în toate produsele agricole, mai cu sêmă la sêmănatu și ierbur.“

D-ra Alma de Dunca-Schiau. „Familia“ scrie: Unu publicu numerosu îndesuia până în ultimul unghiu sala Redutei din Budapesta la 21 a lunei tr., unde se ținea esamenul claselor superioare de pianu a elevelor conservatorului de muzică. Ultimul număr al variatei programe fu împlinit de d-ra Alma de Dunca-Schiau cu „parafraza“ de Liszt pe „*Rigoletto*.“ Succesul, ce a avut jocul

său la acest esamen, a întrecut toate așteptările, a mărturisit-o însuși bătrânul director al conservatorului. La terminarea piesei sale, nu numai că sala resuna de aplauze, dăce toate autoritățile musicale prezente, împreună cu profesori și directorul conservatorului, încungiară pe tînăra jună elevă spre a-i strînge mînile și a o felicita pentru jocul său atât de brulant, plin de simțămînt și eleganță. A fost un adevărat triumf. Nici s'a mai opus, ca obicînit, direcțiunea, ca d-șora Dunca să primască splendidele buchete ce i-s'au oferit. Intre primii cunosători de muzică și admiratori ai talentului d-rei Dunca s'a remarcat principele Ghica, consulul general al României, care a asistat la concertul împreună cu întregul consulat și a oferit junei sale compatriote unu buchetu de rose din cele mai rare. D-ra Alma de Dunca-Schiau s'a distins în acestu an și la expozițiunea școlii de desen și pictură, unde niște struguri ai săi, în aquarel, atragă atențiunea asupra deosebitului său talent în arta picturii.

Pactul germano-ceh. Foile Cehilor bătrân declară, că despre pactul germano-ceh nu pôte fi vorba până când limba cehă nu va fi primită ca limbă oficială internă. „*Politik*“ dăce, că nu este putere în Austria, care ar pută face pactul după toate formalitățile fără de admiterea limbii cehe, ca limbă oficială. Dăce Cehii, dăce „*Politik*“, vor lua poziția față cu guvernul, amîndou partidele se vor distruge. Gregr a ținut o cuvîntare, în mijlocul unui ceru de cetățeni din Praga, în care a declarat, că Cehii nici-odată n'au fost într-o situațiune mai grea decât acum. Gregr a combătut singuraticile punctațiuni ale pactului, și a atacat vehement pe Rieger. Clubul a hotărît, ca să sozeze pe cei doi deputați cehi ai orașului Praga, Tomek și Touzinski, să-și depună mandatele.

Osemintele lui Mickievicz în Cracovia. La 4 Iulie n. a avut loc în Cracovia remiterea solemnă a rămășițelor lui Mickievicz. Mai mult de 100,000 de persoane au asistat la această ceremonie. Delegații au remisu cosciugul marelui Galiției, d. Ladislas. Mickievicz, fiul poetului, a rostit unu discurs în care a mulțumit națiunii poloneze, pentru onorurile făcute părintelui său. După mai multe discursuri rostite de mareșalul, de poetul Asnyk și de profesorul Tarnovski, cardinalul Dunajevski a celebrat ceremonia religioasă

în cripta Wawel. Tote orașele din Galiția au fost reprezentate la serviciul funebru. Cu acestu prilej s'au bătut patru medalii comemorative.

Nouă pușcă. După cum spune „*Matin*“, camera comercială din Saint-Etienne a premiat cu 10,000 de franci și cu medalie de aur pe Paul Gifford, inventatorul puscei, care se pôte umplu cu gazu fluid. Pușca e fabricată astfel, încât sub țevă e un rezervoriu de oțel, care cuprinde în sine gazu condensat foarte tare. Când apeși cocoșul, se deschide unu ventilu, care dă locu gazului, ce venind în contact cu aerul, svêrle glonțulu c'o putere multă mai mare decât prafulu de pușcă. Trei sute de împușcături costă numai 5 or.

Inveninarea lui Orban Balázs. Cetim în „*Egyetértés*“, că mörtea fostului romanofag, a deputatului sâcui *Orban Balázs* ar fi fostu pociunută de-o bolă causată prin inveninare.

Monografia orașului Alba-Iulia. Reprezentanta orașenească a Albei-Iuliei a hotărît în ședința sa dela 24 Iunie să se facă monografia orașului Alba-Iulia, începîndu cu întieul vîdu d. Chr. Lucrarea va cuprinde 4 tomuri, dintre care 3 vor tracta partea istorică, éracu patrula se va ocupa cu topografia orașului și a ținuturilor din apropiere. Partea geografică va fi lucrată de omeni de specialitate, éracu partea istorică s'a îndreptat directorului școlilor reale din Deva, Király Pál. Primulu tomu alu monografiei va apăre în decursul anului viitor.

Patru copii odată. „*Timpulu*“ află, că Vineri nōpțe, femeia Voica din comuna Mărcăneș, jud. Buzău, a născut trei copii, din care doi băieți și o fată, cari trăesc. Când a fostu se născă pe alu patrula a murit împreună cu copilul. Copiii născuți au rămas fără de niof o îngrijire.

Petreceri de veră. O petrecere de veră va arangia Reuniunea femeilor române din Abrud, Abrudsat și juru la 13 Iulie n. c. în „*Prateru*“. Prețulu de intrare 50 cr. pentru o persoană. Inceputulu la 3 ore p. m. Provederea cu mîncări și beuturi este concredută ospetărilor W. Czech. În casu de timp nefavorabil petrecerea se va amăna pe Dumineca următoare, adevă pe 20 Iulie s. n. suprasolvirile se vor chita pe cale djaristică. —

— Altă petrecere de veră va arangia

„1) Dela Gradiștea la Hașegă, dăce D-lu Xenopol, și de acolo prin *Kisfalău* (minunat!) peste Murășu la Alba-Iulia, Maros-Ujvár (bravo!) și totu în susu pe cursulu Murășului, întovărășindu-lu când pe drepta, când pe stînga, până aprōpe de punctulu unde acestu riu apucă direcțiunea sud-vestică la Szász-Regen și Fülhaza.“ (?)

Ce o fi *Kisfalău*? Dumneșu scie! Și fiindu-că în legătură cu căile de comunicațiune pe apă și pe uscat, d-lu Xenopol vorbește și despre *luntrași*, îmi permitu a-i spune, că drumulu care vine din țera Hașegului trece peste Murășu la Partoșu în Alba-Iulia. Partoșulu e o mică comună românească și forma unu însemnatu portu pe țermulu dreptu alu Murășului în apropiere de câte-va minute de Alba-Iulia și în care se aflau mari magazii pentru depozite de sare, adusă parte cu luntrele dela Ocnele Uioarei și parte cu carle pe drumulu țerii dela Ocnele Turzii.

Locuitorii comunelor române învecinate, precum acei din Orda de jos, Orda de sus, Limba, Ciugud etc. împreună cu partosenii și chiar și cu unii din Alba-

Iulia erau cei mai vestiți luntrași.

Sarea se exploata în regiă și cea mai frecventă navigațiune pe Murășu era dela Ocnele Uioarei până la Tisa. La câte unu transportu funcționau în zilele noastre câte unu *Hăieșu-meșteru*, 2 sêu 3 *ibărațeri* și câte unu *colaru*, acestu termen pentru indicarea gradului funcțiunii era păstrat chiar și în limba oficială maghiaro-germană. Tote acestea numiri le-am luat așa cum mi le-au spus luntrașii și funcționarii lor în diferite ocaziuni când am fostu la Partoșu.

Alba-Iulia, căreia poporul îi dăce Bălgrad și nu Belgrad, se compune din următoarele cartiere, păstrate chiar așa în limba română: Piața cu „*biserica grecă*“, care e o biserică română ortodoxă și la care aparțin cei mai de frunte comercianți, industriași și alți fruntași români; „*Lipovenii*“ ai căru locuitorii români se ocupă cu agri- și horticultură și chiar și cu meseriile; „*Hăieșii*“ (Luntrașii) ai căru locuitorii se ocupă și cu luntritul; „*Maerii*“ cu două biserici române, una ortodoxă și alta unită, care se numește „*Mă-*

năstire“; „*Ulița Șurilor*“, „*Ulița Jidovilor*“ și în fine „*Cetatea*“ situată pe un dealu d'asupra orașului. Portulu băraților Bălgrădeni e comunu cu alu Românilor săteni din împrejurime, éracu femeilor diferă mult de alu sătenilor române, afară de alu Bărbăntenilor, care e aprōpe identicu cu alu Bălgrădenilor.

Trecîndu acum la punctulu 2, d-lu Xenopol urmîză astfel:

„Din această ramură se desparte o cale laterală (?) care pornesce dela Alba-Iulia cătră Baia Abrudului, vechiulu Alburnus maior, unde se aflau mine de aur precum și în apropiere de Verespatak“ (sic.)

Dăce D-lu Xenopol, bine-voia a merge la fața locului, se convingea, că vechiulu și principalulu drumu romanu în capetulu extremu din Munții apuseni se deschide din Buciumani, și anume din Bucium-Poeni și ese peste Conțu și Vălcioi pe la Negrișea în Câmpulu Troianului la Zlagna, de unde urmîză cursulu Ampoiului — și nu *Ompoi* cum numesce d-sa acestriu — pe la Galați, Feneșu, Presaca, Ampoița, Șardu, Riparosi, pe după

cetatea Bălgradului la Partoșu și aci prin unu podu peste Murășu se împreună cu celu din țera Hașegului.

În celelalte patru puncte, pagina 254, 255 și 244, D-lu Xenopol folosese o nomenclatură, care te ameteșce de capu, de exemplu:

Sameșu în locu de Someșu; Bethlen în locu de Becleanu; Klein-Schenk în locu de Cineșoru sêu Cinculu, micu; Bereczk în locu de Brețou; Niarad în locu de Nirașu de lângă satulu Nirașteu; Szász-Regen în locu de Reghinu; Fülhaza (?), Mikhaza (?), Véc (?), Enlaka (?),

Veczel (!) în locu de *Vitellu*, satu românesc situat între Deva și Dobra, ai căruia locuitorii, pare-mi-se, erau grănițeri pedestrași în Regimentulu compus din Români Hinedoreni, Hașegani, Scăunenți, (Jina, Vestemă, Spini, Racovița etc.) și Olteni din țera Făgărașului.

Sibiulu în locu de Tîbinu, nume păstrat chiar așa în gura poporului; Gerla în locu de Gherla; Chirniculu (!) în locu de Cărnicul, munte la Corna lângă Abrud; Zalatna în locu de Zlagna sêu Slatna; Cobe (!) în locu de Tebea; Boița în locu de Băița, căci Boița la Turnul-roșu de lângă Sibiulu.

Tirnova în locu de Târnavă, căci

Inteligența română din opidul Dicio-Sân-Mărtin și juru Duminecă în 27 Iuliu n. c. în grădina d-lui I. Bukuresti. Inceputul la 3 ore p. m. Pentru timp nefavorabil este îngrijit de un local acomodat. Venitul e destinat pentru reînnoirea bisericii românești gr. c. de acolo. Președinte: Vasile Zehan. Secretar: Iacob P. Macaveiu. Casar: Timoteu Circa. Controlor: Demetriu Golan. Membri în comitet: Simeon Căluț, Zacharia Boilla, Simeon Ciuchina, Ioan Pop, Miron Dascălu, Ioan Circa, Emiliu Pop, Alexandru Mutu, Basiliu Folea, Ioan Mărgineanu. Peșul intrării: de persoană 1 fl., de familie 2 fl. Suprasolvirile și oferte se vor chita în diarele românești.

Corespondența „Gaz. Trans.”

De lângă Ieriul Selagiului, 30 Iunie.

Onorată Redacțiune! Cu ocaziunea adunării generale a Reuniunii învățătorilor rom. Sălăgieni din 3 Iunie, s'a ținut în Hotoan și un bal românesc, la care au luat parte cele mai distinsse familii române din vecinătate, precum și vre-o 6 familii alese maghiare. Atât despre decursul acestuia, cât și mai vârtos despre însași adunarea generală și festivitățile, cu care a fost împreunată, am așteptat din partea celor mai competenți să se facă un raport mai amănunțit în diarele noastre românești, d'ér abia în a patra săptămână după adunare, cetirăm o corespondență scrisă de „Bungărdenu” în n-rii 133 și 134 ai „Gazetei Transilvaniei”. D sa însă nu face amintire despre bal, ba și în alte privințe o astfel de adunare, cum a fost cea dela Hotoan, despre care însuși recunoște, că a fost una dintre cele mai însemnate dintre câte a avut Reuniunea de 20 de ani, de când există, trebuia să o presinte publicului într'un tablou mai complet, ba alocurea chiar și mai esact.

Peste decursul ședinței, care este sufletul adunării, d.-sa fuge într'un răsuflăt și nu se oprește până la banchet. Despre propuner și propunător, despre deserți și deserțanți, despre adunarea de după amez și despre alte lucruri interesante, D-lu Bungărdenu tace, séu că numai la atinge ca cu vârful degetului cum ar voi a-le hipnotisa.

Ca adunarea amintită, în multe privințe sé p'at a una dintre cele mai însemnate, s'au făcut t'ote pregătirile, cu multă osteneță, de-o parte spre a ridica nimbul Reuniunii și al membrilor séi înainte poporului și a străinilor, de

altă parte pentru ca acea ocaziune binăvenită sé servescă de un mijloc puternic spre a produce o valoare morală și națională în poporul acestor părți limitrofe, de unde până la Sabolciu, séu Betulia — cum o accentuă savantul protopop Selăgian în toastul séu istoric și plin de instrucțiuni folositoare, ce l'a d'is la banchet, — sunt numai două hotare a două comune românești din Sătmariu și apoi ai g'atut cu graiul românesc. Chiar pentru acesta, afară de inteligență a fost invitat și poporul din comunele vecine, care s'a prezentat în număr frumos, și care v'end'nd o manifestație românească atât de măreță — unică în felul séu pe la noi — s'a întors la vetrele sale multămit, povestind consătenilor, că: Român verde nu se perde... Nu mai puțin a fost instructivă și însuflețitoare acea adunare pentru d-nii învățători de peste Ieriu (diecesa oradană), cari abia în anul acesta și-au primit aprobate statutele Reuniunii lor.

D-lu coresp. „Bungărdenu” trebuia d'ér sé scrie esact și la timp despre cea mai însemnată adunare, séu sé nu fi scris nimic. De-almintrelea eu nu am de scop a întregi corespondența desu amintită, ci voesc numai în câte-va linii a scrie ceva despre bal.

Comuna Hotoan, situată în cea mai estemă parte a apusului Selăgian, nici când nu a v'edut în sinul séu o așa însemnată mișcare românească, ca a 3-a di de Rusali. Căruțele se perendau una după alta, aducend'nd óspeți din Selagiului, Biharia și Sătmariu, cari salutand'nd și îmbrățișand'nd-se cu cei ce au fost peste di și la adunare, plecară în mare mulțime la cassă, unde se împărțiau biletele de intrare la bal, așa că cei doi cassieri și notarul — toți trei din clasa economilor, senatori scolar — abia joiu a primi banii, a-i induce la protocol și a împărți bilete.

Sala, care era împodobită cu ramuri verzi, cu ghirlande și iluminată frumos, séra la 8 ore era îndesată de public ales, ér în o margine erau postați coriștii din loc și mulțime de popor îmbrăcat s'erbătoresc, ce se desfăta în jocurile frumoase, cari și-au luat începutul cu „Ardelena”.

La fiă-care pauză, coriștii intonau câte-o hore națională, așa că publicul a avut distracțiune și petrecere plăcută și veselă până în dalba d'ia. Dintre óspeții, cari au fost la bal, cei mai mulți împreună cu onorabilele lor familii, voiu aminti pe: Rvds. D-nu Vicariu a-lu Selagiului, A. Cosma, protopopii: Selăgianu, Lazar și Coroianu, G. Filep

adv. em; T. Nichita din Zelau, Iernea din Tarcea, D. Pop adv., preoții: Kerregi, Mureșian, Cucu, Modi, Farcasiu, fam. Sfura, Dragoș, P. Lobonțiu, Fl. Selăgian, G. Filep, Leșianu. Notar. Bozintan, posesorii: Bran, Boroșiu, Szilagyi etc. mai toți învățătorii Sălăgeni și alți 5 din Diecesa Oradiei cu fam., tineri și tinere, ér dintre familiile maghiare au fost: Dornev dela Santau, Kavasi-estii și Kovacs-estii dela Căoșiu, Csontos din loc și Récei-estii dela Dorolț.

Jocurile au fost conduse cu rară istețime de cătră tinerul teolog abs. Lengel dela Stremț.

Venitul material, cu t'ote că la unii dintre d-nii învățători Sălăgeni li-s'a concesu a plăti preșul intrării numai pe jumătate, ér cei mai mulți au avut intrarea gratuită, ba pentru unii s'a plătit din venitul balului la banchet și amezădi, — biblioteca școlei totuși a avut un venit net de 23 fl.

Au suprasolvit peste preșul de intrare: Dr. I. Nichita 2 fl., A. Cosma 1 fl., Nichita Liscau 40 cr., Dem. Pop adv. 1 fl., Alesandru Mica dela Odorheiu 2 fl., și Dem. Kevári medicu cerc. în Belșigiu 1 fl.

Folosul material, ce e drept, a fost modest, d'ér căștigul moral nu se p'ote prețui.

Mulțamind'nd On. publicu, care a contribuit la ridicarea însemnăței acelei d'ile cu prezența Dnia-lor și prin ofertele marinimose, dorescu Reuniunii învățătorilor români Sălăgeni sé aibă totu-déuna și pretutindinea o primire și succesu cum a fost cel dela Hotoan.

— ũ.

DIVERSE.

Vięta lui Panița. Cetim în „România”: Maiorul Panița, a cărui conspirație contra domniei și vieței prințului Ferdinand alu Bulgariei avea un sfirșit atât de trist, a avut o înfășare impunătoare, cu trăsurile feței distuse și o mustață neagră, ce-i ședea foarte bine. Elu era în virstă de 39 ani, arăta însă multă mai ténér. Era înrudit cu familiile cele mai mari din Bulgaria și chiar întru cătu-va cu Stambulov. Născut în Tirnova, cășătorit și cumnat alu Nicolae, fostul ministru de resbel, în timpul regenței, după plecarea lui Alexandru de Batemberg. Înainte de a fi intrat în armată, era avocat și poseda o cultură europeană. În timpul răboiului ruso-turc intră în armată ca voluntar și în răboiul s'érbo-bulgar se afla în capul unei legiuni de studenți. După restabilirea păcei,

principele Alexandru de Batemberg 'și exprimă dorința, ca această legiune sé se disolve pentru ca studenții sé m'ergă a-s' termina studiile lor. O deputație veni sé c'ér lui Panița a da urmare dorinței princiare. Panița însă răspuse cu un foc, trasu cu însași mâna sa, asupra aceleia care, 'i vorbia în numele tuturor. „Nesupunerea v'ostă o pedepsescu cu m'orte!” esclamă elu trăg'nd focul. În Bulgaria se comentéază multu acestu episod spre a se accentua asupra faptului, că elu care cu m'orte a pedepsit pe celu care s'a abătut dela disciplina militară, însuși de o astfel de m'orte a trebuit sé péră. Panița a fost și președinte alu curții de casaș militară.

Colera. „Petit Journal” scrie, că în Cuxadaude, districtul Narbone (Francia), unu om s'a bolnăvit de coleră și a murit. Din Gandea (Spania) se scrie, că dintre șese persoane cari s'au bolnăvit de coleră trei au murit; asemenea s'au ivit casuri de coleră în Carjente, Genovas, Rigba și Duero (Portugalia) unde unu om a murit de coleră.

Cursul pieței Brașov

din Iuliu st. n. 1890.

Banote românești	Cump.	Vând.	9.25	9.27
Argint românesc	-	-	9.21	9.24
Napoleon-d'ori	-	-	9.26	9.28
Lire turcesci	-	-	10.50	10.55
Imperial	-	-	9.48	9.53
Galbeni	-	-	5.45	5.50
Seris. fone. „Albina” 4%	-	-	102	-
5%	-	-	99.50	-
Ruble rusești	-	-	133.	134.
Mărci germane	-	-	-	-
Discontul 6-8% pe an.	-	-	-	-

Cursul la bursa de Viena

din 5 Iuliu st. n. 1890.

Renta de aur 4%	-	-	-	102.55
Renta de hărtă 5%	-	-	-	99.70
Imprumutul căilor ferate ungare	-	-	-	-
aur	-	-	-	116.90
dto argint	-	-	-	97.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (1-ma emisiune)	-	-	-	-
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (2-a emisiune)	-	-	-	-
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (3-a emisiune)	-	-	-	113.-
Bonuri rurale ungare	-	-	-	89.-
Bonuri croato-slavone	-	-	-	104.25
Despăgubirea pentru dijma de vină unguresc	-	-	-	-
Imprumutul cu premiul unguresc	-	-	-	139.-
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	-	-	-	127.50
Renta de hărtă austriac	-	-	-	88.55
Renta de argint austriac	-	-	-	89.-
Renta de aur austriac	-	-	-	109.40
Losuri din 1890	-	-	-	140.10
Acțiunile băncei austro-ungare	-	-	-	981.-
Acțiunile băncei de credit ungar.	-	-	-	343.25
Acțiunile băncei de credit austr.	-	-	-	303.75
Galbeni împărătesci	-	-	-	5.52
Napoleon-d'ori	-	-	-	9.28
Mărci 100 imp. germane	-	-	-	57.35
Londra 10 Livres sterlinge	-	-	-	116.90

Editor și redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

nicl chiar în diminutivul întrebuințat de popor în poesia sa, nu se aude ș schimbat în o, de esemple:

Tărnăviță apă lină
Cin' bea din tin' se n'străină;
Eu numa cătu te-am gustat
Și tare m'am străinat.

Dragile mele locuri iubite, multă mai sunteți schimonosite de literații români cu nume și renume! Greșelile comise de D-lu Xenopol își află culmea și cununa pe pagina 266 în care dă un exemplu viu cătu de puțin s'a ocupat cu studiarea etnografică și toponimică a Transilvaniei.

„Acéstă pétră, d'ice D-lu Xenopol în necunoscința de toponimică, a fost găsită la satul Ghelmariu (?) între Orăștia și Alba-Iulia pe cursul Mureșului. De ceea parte a riului se véd în dreptul satului și astăzi încă ruine de băi romane. Pétra a fost deci dedicată apei, care alimenta băile și întăriturile cetății dae. Numele de astăzi alu localității Ghelmariu (?) este invederat derivat din Germisara prin schimbarea consone-lor liquide r în l și elisiunea silabe mijlocii....

„Asupra derivării numelui Ghelmariu (?) din Germisara, ne-au atras lua-rea aminte colegul nostru D-lu Aron

Densușianu. Notăm, că acesta inscripția a fost găsită în ruinele băilor dela Al-Gyögy (?) în fața satului Ghelmariu.” (sic.)

Se p'ote, că D-lu Ar. Densușianu sé-i fi atras atențiunea asupra derivării numelui, însă nu admitu odată cu capul, că D-lu Ar. Densușianu sé-i fi dat acele numiri pocite, cari nu sunt nici românești, nici unguresci.

Satul în cestiune, Românii ilu numescu Gelmar și Ungurii Gyalmar. În fața satului acestuia e localitatea Gioagiul de jos, pe care Ungurii o numescu Al-Gyogy și nu Al.-Gyögy, cum o numesce d-lu Xenopol. Prin urmare atât Ghelmariu, cătu și Al-Gyögy alu D-lui Xenopol, nu sunt decât invențiuni originale ale D-lui Socec, trecute de D-lu Xenopol în cartea sa ca numiri adevărate românești.

Décă D-lu Xenopol s'ar fi adresat în cercetările sale populare, despre care vorbesce, și nu și-ar fi luat isvórele din Harta editată de Socec, de sigur, că acestu popor i-ar fi spus:

„Ei, D-le profesor! La Gioa-

giul de jos și astăzi sunt scaldele romane la care vin boerii din depărtare și noi opin-carii scim, că acestu Gioagiul, pe care D-ta ilu numesc Al-Gyögy, se împarte în trei des-părțiri: Suseni, Joseni și Feredeu, și aci s'a găsit pétra despre „care D-ta scrii într'o limbă, pe „care noi, Românii, n'o înțelegem!”

Sé presupunem, că unul dintre profesorii universitari dela Pesta, de esemplu, Hunfalvy séu Vambery, ar fi prezentat Academiai maghiare o lucrare despre: Descălcarea și stăruința Ungurilor în Panonia și totă toponimia ar fi fost românească precum: Șiria în loc de Világos. Alba-Regală în loc de Székes-Fejérvár, Timiș în loc de Tömös, Buzeu în loc de Bodza, Muntenia în loc de Havas-Alföld, Cojocna în loc de Kolozs, Gelmar în loc de Gyalmar, Gioagiul de jos în loc de Alsó-Gyogy, Codlea în loc de Feketehalom, Rupea în loc de Köhalom, Bran în loc de Törösvár, Sub-Cetate în loc de Váralya, Călan, séu Kiskálau alu D-lui Xenopol, în loc de Kiskálán etc. etc., ce ar fi fă-

cutu acea Academia cu o asemenea lucrare? De sigur, că în locu s'o premeieze ar fi aruncat o pe terestră.

La noi însă corpul academicu trece cu vederea capitala denaturare a numirilor românești și stabilește d-lui Xenopol cea mai înaltă reputație literară.

Incătu pentru stilu, autorul observă, că „adeverului istoric nu-i va sta nici-odată réu, când va fi invilit într'o haină frumósă.”

Așa e, decâtu adevéru toponimic românu, autorul l'a invilit într'o haină strimță ungurescă, care nu se potrivește cu adevératul graiu istoric românesc, și corpul academicu era cu atât mai mult datoru a încerca acéstă haină înainte de a o îmbrăca cu premiul de 5000 lei, cu cătu scia, că într'o polemică literară asupra „Teoriei lui Rösler”, urmată în primăvera anulii 1885, în privința „adeverului istoric” d-lu Al. D. Xenopol a rémasu invinsu. Unu Olteanu.

Nr. 2064-1890.

371,1-2

PUBLICAȚIUNE

referitoare la darea pe agoniseli de a III clasă.

Din partea subscrisului oficiu orășenesc de dare se aduce spre știința publică, cumcă conspectele asupra măsurării dărei compuse de direcțiunea financiară reg. ung., cari conțin quotele de dare pro 1890, 1891 și 1892 referitoare la darea pe agoniseli de a III-a clasă asupra dăjdiilor mai jos amintite, se află conform art. de lege 44 din 1883 (§. 18) în decurs de 8 zile i. e. din 5 până incl. 12 Iulie a. c. la subscrisului oficiu spre examinare din partea fiă-cării, oferindu-se fiă-cării ocaziunea de a-și face eventuale observațiuni asupra quotelor de dare atât pentru persoana sa proprie, câtă eventualmintă și pentru alții. Observările aceste se pot așterne pe cale scripturistică în decursul acestor 8 zile la direcțiunea financiară reg. ung., mai târziu însă la comisiunea măsurării de dare.

Totă-deodată se amintesc și zilele în cari se vor ținea din partea comisiunei măsurării de dare pertractările asupra dărei pe agoniseli de a 3-a clasă, observându-se totdeodată, cumcă pertractările se vor ținea în casa sfatului în totă ziua dela 8-12 ore înainte de prânz, cu care ocaziune și pot dăjdiarii face observațiunile, seu în persoană seu prin plenipotențiați, asupra quotelor de dare valabile în sensul §. 11 al art. de lege XLIV din 1883 pentru anii 1890, 1891 și 1892.

Măsurarea dărei se va suscepe în următorul șir:

Luni în 14 Iulie 1890:

Lemnarii, aurarii și curățitorii umbrelorilor, dela post. 1-50.

Marti în 15 Iulie 1890:

Moșele, trifțerarii, birjarii, dela post. 51-123.

Mercuri în 16 Iulie 1890: Barbierii și friserii, cismarii, dela post. 124-184.

Joi în 17 Iulie 1890:

Pantofarii, neguțatorii de pantofarie, cofetarii, alimentatorii spitalelor și institutelor de infirmii, arhitecții, post. 185-247.

Vineri în 18 Iulie 1890:

Strugarii, fotografi, totă felul de zugravii, lustruitorii, cărători de năsipă, post. 248-334.

Sâmbătă în 19 Iulie 1890:

Furnisorii orășenesci, cărăușii, arendatorii de scâlți, posesorii de scalde, fabricanții de peptene, țesătorii de lână, spițerii, cusătorii, dogarii, tapițerii, palărierii, post. 335-392.

Luni în 21 Iulie 1890:

Fabricanții de perii, posesorii institutelor de prostituțiune, urloierii, rotarii, fabricanții mărfurilor de lut, fabricanții pe piele, fabricanții de oțet, fabricanții materialului de lemne, fabricanții mărfurilor de lemne, strimfarii, fabricanții de gaz, fabricanții scaunelor de trestie, fabricanții de petrol, fabricanții de rozol, fabricanții de liquer, berarii, fabricanții de săpun, fabricanții de țigle, furnisorii de petriș și depositarii de patur, post. 393-439.

Marti în 22 Iulie 1890:

Comisionarii, neguțatorii de produse, arendașii morilor de ferestru, neguțatorii de vinuri, neguțatorii apelor minerale, neguțatorii de pele, neguțatorii de mobile, neguțatorii de fructe și victualii, post. 440-490.

Mercuri în 23 Iulie 1890:

Neguțatorii de pește și victualii, neguțatorii de pără de capră și de pele, vândătorii de cără, neguțatorii de straiie, neguțatorii de scârță, neguțatorii de scânduri, neguțatorii mărfurilor de galanterie, fabricanții instrumentelor optice, modistele, comisionarii de mode, negu-

țătorii de drojdii, neguțatorii de lemne, post. 491-544.

Joi în 24 Iulie 1890:

Neguțatorii de lână, neguțatorii de postavuri, neguțatorii de palării, librarii, neguțatorii de căneapă, neguțatorii de făină, neguțatorii de chipuri și de haine, neguțatorii de haine, neguțatorii de anticvariate, post. 545-598.

Vineri în 25 Iulie 1890:

Sfērarii, vândătorii de tabac, post. 599-662.

Sâmbătă în 26 Iulie 1890:

Neguțatorii mărfurilor coloniale, vândătorii de sare, neguțatorii mașinelor de cusut, vândătorii de spirit, neguțatorii mărfurilor de feră, neguțatorii mărfurilor de lapte, vândătorii de brânză și de caș, vândătorii de unt, post. 663-709.

Luni în 28 Iulie 1890:

Neguțatorii de arimate, vândătorii de verdețuri, vândătorii de vechituri, posesorii de cafele, vândătorii de rachiu, vândătorii de beuturi în măsur mică, post. 710-799.

Marti în 29 Iulie 1890:

Cărciumarii dela post. 800-865.

Mercuri în 30 Iulie 1890:

Cărciumarii dela post. 866-924.

Joi în 31 Iulie 1890:

Măcelarii, afumătorii de carne, fabricanții de salam, post. 925-983.

Vineri în 1 August 1890:

Inginerii, morarii, țidarii, post. 984-1011 și 1073-1095.

Luni în 4 August 1890:

Medicii, dentiștii, veterinarii, advocații, notarii publici post. 1012-1056.

Marti în 5 August 1890:

Fabricanții de coșuri, faurii, grădinarii, mănășurii, pietrarii, legătorii de cărți, funarii, ascuțătorii, pardositorii, lăcătușii, mecanicii, samsarii de cai, colectanții de loterie, orologierii, fabricanții de organe, post. 1057-1073 și 1096-1131.

Mercuri în 6 August 1890:

Pănarii, turtarii, schimbătorii de bani maestrii de poștă, postovarii, tunțătorii de postavuri, țesătorii, post. 1132-1191.

Joi în 7 August 1890:

Căldărarii, fabricanții de pile, curelarii, cojocarii, tipografi, posesorii prăvăliilor de brodărie, învățătorii, confesionarii, învățătoarele școlilor froebeliane, instructorii de citeră, instructorii de cantă, instructorii în limba franceză, instructorii de dans, acordatorii de musică și clavire, spediterii, pielarii, post. 1192-1245.

Vineri în 8 August 1890:

Croitorii pentru bărbați, croitorii pentru femei, cusătoarele, croitorii de albituri, instructorii pentru croită, fabricanții de vată, esecutorii judecătorești, posesorii institutelor de spălat și călcată cu feră, posesorii institutelor întreprinderilor funebreale, introducătorii de telefone, fabricanții de artificii, post. 1246-1298.

Sâmbătă în 9 August 1890:

Agentii, posesorii institutelor de amanetare, musicanții orășenesci, post. 1299-1346.

Luni în 11 August 1890:

Dărstarii, fabricanții de cărnăței, muzicanții țigani, chiriașii de case, chiriașii de redute, post. 1347-1400.

Marti în 12 August 1890:

Arendașii de pământ, post. 1401.

Mercuri în 13 August 1890:

Arendașii de pământ.

Joi în 14 August 1890:

Întreprinderile și reuniunile sîpuse așternerei de socoteli.

Brașov, în Iulie 1890.

Oficiul orășenesc de dare.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilă din 1 Iunie 1890.

Table with multiple columns for train routes (Budapesta-Predealu, Predealu-Budapesta, B.-Pesta-Aradu-Telusu, Telusu-Aradu-B.-Pesta, Copșa-mică-Sibiu) and rows for various stations and train types. Includes departure times and train numbers.